

فصل ۵

از معدن تا خانه

۱- ماده اولیه مورد نیاز برای تهیه بسیاری از مواد و وسایل از ..... به دست می‌آید. ص ۳۶

معدن

۲- در معدن‌ها چه چیزی یافت می‌شود؟ ص ۳۶ و ۳۷

ماده اولیه مورد نیاز مثل آهن، مس، طلا، آلومینیم و گچ و ...

۳- در ساختن اتومبیل، پل از چه موادی استفاده می‌شود و آیا همه این مواد در طبیعت یافت می‌شود؟ ص ۳۶

از مواد گوناگون مثل آهن، پلاستیک، بتون، شیشه، آلومینیم استفاده می‌شود که برخی در طبیعت وجود دارد و برخی توسط انسان ساخته می‌شوند.

۴- تعداد اندکی از مواد به طور ..... و بیشتر آن‌ها به طور ..... از زمین به دست می‌آیند. ص ۳۷

مستقیم - غیر مستقیم

۵- مواد مورد نیاز ما در معدن به کدام صورت وجود دارند؟ ص ۳۷

الف) به صورت خالص

جواب: ب

ب) به صورت ترکیب

۶- عنصر آهن در معادن به چه صورتی یافت می‌شود؟ ص ۳۷

به صورت ترکیب‌های آهن

۷- یکی از ترکیب‌های مهم آهن که در معادن وجود دارد چیست؟ ص ۳۷

اکسیدهای آهن

۸- در ساختار اکسیدهای آهن اتم‌های ..... و ..... به هم متصل‌اند. ص ۳۷

اکسیژن - آهن

۹- برای دستیابی به فلز آهن چه تغییری باید در ساختار اکسید آهن صورت گیرد؟ ص ۳۷

باید اتم‌های اکسیژن از اتم‌های آهن جدا کنند.

۱۰- جدا کردن اکسیژن از اکسیدهای آهن طی کدام گروه از تغییرات انجام می‌شود؟ ص ۳۷

الف) تغییرات شیمیایی

الف

ب) تغییرات فیزیکی

۱۱- برای جدا کردن اتم‌های اکسیژن از آهن چه فرایندی انجام می‌دهند؟

سنگ معدن آهن را به همراه کربن و سنگ آهک در کوره‌های مخصوص حرارت می‌دهند.

۱۲- اتم‌های اکسیژن جدا شده از سنگ معدن به صورت ..... از آن خارج می‌شوند. ص ۳۸

کربن‌دی اکسید

۱۳- مراحل تولید (استخراج) آهن را به طور خلاصه بیان کنید. ص ۳۸

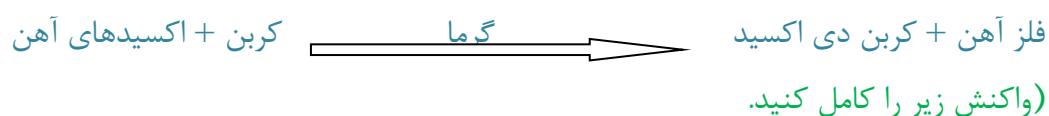
پس از استخراج سنگ آهن، آن را خالص کرده و خرد می‌کنند و برای جدا کردن اتم‌های اکسیژن از آهن، سنگ معدن را به همراه کربن (زغال گُک) و آهک در کوره‌های مخصوص حرارت می‌دهند. در اثر این عمل، اتم‌های اکسیژن از سنگ معدن جدا شده و به صورت کربن‌دی اکسید خارج می‌شود.

۱۴- چرا برای تولید آهن از سنگ آهن به آن آهک اضافه می‌کنند؟ ص ۳۸
چون آهک نقطه ذوب، سنگ آهن را کاهش می‌دهد پس مصرف انرژی را کم می‌کند.
سنگ آهک به زدودن ناخالصی‌ها کمک می‌کند و اکنش سنگ آهک با ناخالصی‌ها خاکستر یا سرباره را تشکیل می‌دهد سرباره عمدتاً کلسیم سلیکات است که روی آهن ذوب شده شناور است و فلز را از اکسید شدن به وسیله هوای ورودی حفظ می‌کند آهن و سرباره با هم مخلوط نمی‌شوند و دو لایه جداگانه در ته کوره تشکیل می‌دهند.

۱۵- فلز آهن به حالت ..... ، در ته کوره باقی می‌ماند. ص ۳۸

مذاب

۱۶- معادله (نوشتاری) تهیه آهن از اکسیدهای آهن را بنویسید؟ ص ۳۸

۱۷- انسان از چه موادی برای ساختن سر پناه استفاده می‌کند؟ ص ۳۹

مواد طبیعی گوناگونی مانند چوب، سنگ، خاک، و ...

۱۸- انسان برای ساختن سر پناه از چه منابعی بهره برداری می‌کند؟ ص ۳۹

جنگل‌ها - معادن - جانوران - گیاهان و ...

۱۹- ..... و ..... بهره‌برداری انسان از اندوخته‌های طبیعی با گذشت زمان تغییر کرده است. ص ۳۹

نوع و میزان

۲۰- خانه‌های مسکونی ساخته شده با مواد جدید، استحکام ..... دارند و در برابر ..... از مقاومت بالاتری بر خوردار هستند. ص ۴۰

بیشتری - زمین لرزه

۲۱- یکی از مهمترین موادی که امروزه برای ساختن خانه‌های مسکونی و برج‌ها استفاده می‌شود چیست؟ ص ۴۰

بتن

۲۲- بتن از چه موادی تشکیل شده است و ویژگی آن چیست؟ ص ۴۰

بتن مخلوطی از سیمان و آب و ماسه است و استحکام زیادی دارد.

۲۳- سیمان چیست؟ ص ۴۰

مخلوطی از آهک و خاک رس

۲۴- چه ماده‌ای را به عنوان ضد عفونی کننده در ورودی استخرها، گاوداری‌ها و مرغداری‌ها بکار می‌برند؟ ص ۴۰
مخلوط آب و آهک

۲۵- مخلوط آب و آهک را به عنوان ..... در ..... ، ..... و ..... به کار می‌برند. ص ۴۰

ضد عفونی کننده – ورودی استخرها – گاوداری‌ها – مرغداری‌ها

۲۶- چند مورد از کاربردهای بتن را بنویسید؟ ص ۴۱

در ساخت ساختمان‌ها، سد و تونل به کار می‌رود.

۲۷- ماده اولیه تولید کارد و چنگال چیست؟ ص ۴۳

سنگ معدن آهن

۲۸- ظروف چینی از چه ماده‌ای ساخته شده‌اند؟ ص ۴۳

خاک رس

۲۹- ماده اولیه ظروف شیشه‌ای چیست؟ ص ۴۳

ماسه

۳۰- برای تهیه ظروف سفالی و چینی چه تغییراتی روی خاک رس انجام می‌دهند؟ ص ۴۳

تهیه گل کوزه گری – شکل دادن به خمیر – پختن و لعاب دادن

۳۱- اگر مراحل تهیه ظروف سفالی و چینی را به صورت زیر در نظر بگیریم آخرین مرحله چیست؟ ص ۴۳

پختن و لعاب دادن

(برای تهیه ظروف سفالی چه تغییراتی را روی خاک رس انجام می‌دهند.)

۳۲- برای تولید ظروف سفالی رنگی از چه موادی استفاده می‌شود؟ ص ۴۳

اکسید فلزهای مختلفی مانند: آهن، کروم، مس و ...

۳۳- اکسید کروم چه تاثیری بر لعاب، کوزه‌گری دارد؟ ص ۴۳

افزودن اکسید کروم به لعاب، سبب تولید ظروفی با رنگ سبز می‌گردد.

۳۴- شیشه را چگونه تهیه می‌کنند؟ ص ۴۳

برای تهیه شیشه ماسه را همراه با مواد شیمیایی مختلف گرمایی می‌دهند تا به خمیر شیشه تبدیل شود سپس خمیر شیشه را در قالب‌های دلخواه می‌ریزند و به شکل‌های مشخص در می‌آورند.

۳۵- در مراحل تهیه شیشه با گرمایی دادن ماسه همراه با مواد شیمیایی دیگر چه چیزی حاصل می‌شود؟ ص ۴۳

خمیر شیشه

۳۶- طبق پیش‌بینی دانشمندان اگر انسان با همین روند منابع را مصرف کند تا چند سال دیگر بسیاری از منابع شناخته شده به پایان می‌رسد؟

صد سال

۳۷- راههای محافظت از منابع طبیعی چیست؟

کاهش مصرف - باز یافت - مصرف دوباره

۳۸- باز یافت مواد چه مزایایی دارد؟

کاهش مصرف منابع طبیعی و کاهش آلودگی محیط زیست

۳۹- هر یک از موارد زیر نشانگر کدام روش محافظت از منابع طبیعی است؟ ص ۴۵

الف) استفاده از ظروف شیشه‌ای سس و ترشی برای نگهداری حبوبات

مصرف دوباره

ب) استفاده از زنبیل برای خرید میوه

کاهش مصرف

ج) ذوب قوطی‌ها و ظروف فلزی خراب و استفاده دوباره از شمشهای حاصل.

بازیافت.

۴۰- وقتی از باقیمانده دفترهای سال گذشته خود، در سال تحصیلی جدید استفاده می‌کنیم کدام روش محافظت از منابع طبیعی را رعایت می‌کنیم؟

د) هر سه مورد

ج) مصرف دوباره

ب) کاهش مصرف

الف) بازیافت

ب) کاهش مصرف

